

פרויד קורל טס 26 / ו

מישיבת הועדה לשידורים ציבוריים, סיום ג',
כ"ב באייר תשס"ו (17.5.55), בטעם 16.15.

=====

נרמור: חברי הועדה: א. אלטמן - היו"ר
ז. כפרית
ד. נצר
ג. טברסקי
ב. הראל

פוזנבין: סר ח. כהן - היועץ הטכני למטסלה
סר רוזנטל - מטעם משרד הטכנים
סר לבנה - מטעם משרד הטכנים

סדר-היום: חוק לטיפול בחולי נפש, תשס"ו - 1955

היו"ר א. אלטמן: פותח את הישיבה.

אני מציע להתחיל בקריאת הצעת החוק סעיף-סעיף.

סעיף 1

סר רוזנטל: בסעיף 1 אנו מציעים להוסיף הגדרה, לשם
קיצור בטעמי החוק, והיא: "מנהל - מנהל

רפואי של בית-חולים".

ג. טברסקי: מה פירוש "בית חולים" - כמטענותו בפקודת
בריאות העם, 1940?

סר רוזנטל: לפי פקודת בריאות העם 1940 לטוטג, "בית
חולים" יש מטענות רחבה ביותר, לכן ראינו
טוטג להסתמך על חוק זה, שהוא מכסה את הכל.

ג. טברסקי: בקשר להגדרת "קרוב", האם לא כדאי להכניס
גם "אפוטרופוס" וכן "בן" ובת טאומצים?

סר רוזנטל: בסעיפיה בהם מוזכרת המלה "קרוב" אפשר
להוסיף "או אפוטרופוס".

סר לבנה: כדאי להוסיף בסעיף ההגדרות, טאומץ או
כאמץ.

סר ח. כהן: אין לבו כל התנגדות לכך.

ז. כפרית: נראה לי שהגדרת "חולה" - הטובל טכאלת
נפש, אינה מספיקה.

סר ה. כהן:

בכוונה הגדרנו "חולה" בהגדרה רחבה וגמישה ככל האפשר. הפסיכיאטרים סגדירים היום את מחלות הנפש באופן אחר, אפשר לומר הפוך, מזה שהגדירו לפני 20 שנה. בעוד 10 שנים, או פחות, יתכן ששוב ישנו את הגדרתם. חשבנו כי טוב לדבר כהן בלשון בני-אדם ולא להיכנס לתוך דקדוקי הפסיכיאטרים. חולה הוא כל אדם הסובל ממחלת נפש, ויהיה טיב והגדרת המחלה כמאמר יהיו. אם תועורר שאלה הם מחלת נפש טיפוסית היא באמת מחלת נפש או לאו, אז יופיעו רופאים בפני בית-המשפט ועל סמך עדות של מומחים יחליט בית-המשפט אם מחלה זו היא מחלת נפש או לא. זהו ענין שצריך להכריע בו לפי מסיבות המקרה. לפי דעתי, מבחינת התחיקה, אי אפשר להגדיר מושג זה אחרת.

אני מוכן להביא לפניכם דוגמה נוספת ופשוט קובעת, היא הדוגמה של החוק הפלילי. בחוק הפלילי רצו לקבוע שדמם הסובל ממחלת נפש, והעושה מה שעושה כשאינו שפוי בדעתו, אינו אחראי אחריות פלילית; בשנת 1943 ניסו שופטים באנגליה להגדיר את הדבר הזה הגדרה סדוייקת, וההגדרה הסדוייקת נמצאת מוקף מצלנו ובאנגליה עד היום הזה. ההגדרה הזו היא: אדם הסובל ממחלה והמחלה משפיעה על שכלו באופן שמינו יודע להבחין אם מה שהוא עושה הוא טוב או רע, אסור או מותר, או בכלל אינו מבחין מה הוא עושה. פסיכיאטרים מוכרים שהיום הגדרה זו אינה מספקת. לכן כתבנו בחוק זה הגדרה גמישה, כדי שתוכל לעמוד לדורות, כלומר תוכל להתאים לכל ההגדרות שעמיתים הרופאים להפניא.

ג. סברטסי:

מסום מה החלפתם את השם "מחלת רוח" בשם "מחלת נפש"?

סר ה. כהן:

הרופאים מכנים היום בשם "מחלות נפש" כל המחלות שהיו ידועות עד כאן כ"מחלות רוח". ישנות אלה הפכו לטעות נרדפים. הרופאים טוענים שגם במביל החולה מוטב כי ידע כי הוא חולה נפש ולא חולה רוח. גם בתחיקה האנגלית לא מדובר על "מחלות רוח".

אשר לשאלה שנשאלה בראשית הישיבה, בדבר הסובן של "בית חולים" כמסמעותו בפקודת בריאות העם, 1940, ב"דברי ההסבר יש המורה לשאלה זו: "בתי-חולים אלה כוללים לפי ההגדרה שבסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940, לא רק בתי חולים נפשיים, אלא גם בתי הכראה או בתי טרבוט וכל חצרים המסמשים לקבלת חולים בגוף או בנפש לשם טיפול בהם, או הטיפושים לשימוש כזה בין בטכר ובין שלא על סנת לקבל פרט".

ב. הרמל:

דרושות לגבי הרבה טעימים תקנות מיוחדות למוסדות סגורים. בשוויצריה, למשל, ישנו הסדר, לפיו איכרים מקבלים לריפוי חולי נפש כרוניים, או חולי נפש בתקופת השיקום. הסדר זה מבוסס על תקנות מיוחדות, המסדירות את הפיקוח על חולי הנפש הנמצאים אצל משפחות פרטיות. גם מצלנו צריך להפריד את מחלת הפיקוח על מוסדות סגורים משאלת הפיקוח על חולי נפש הממוסזים בבתי פרטיים או במוסדות קטנים.

סעיף 2

ט. כהן:

אם יש תעודת רופא ואין מקום בבית-החולים, אז התעודה בטלה וצריך לדאוג לתעודה אחרת.

סר ה. כהן:

החוק רוצה למנוע כניסת אנשים בריאים לבית-חולים. סעיף זה רק מגביל את תוקף התעודה.

ב. הרמל:

הניסוח אינו ברור ואני מציע שינוי: "לא יתקבל חולה אלא על פי תעודת רופא; תוקף תעודת הרופא ל-25 יום".

סר. ח. כהן:

אני מציע לחלק סעיף זה לסני טעיף
כאן בה סעיף 2 יהיה סעיף 2 (א) ויורסק
סעיף טענה (ב) לתעודת רופא לצורך סעיף זה לא יהיה תוקף אלא לתקופה
של 15 יום בלבד.

סעיף 3

סר. ח. כהן:

סעיף זה אינו כחדש הרבה בהוראה המספסית
הקיימת. סעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) הם
כבר כיום בתוקף, על כל פנים לגבי בתי-המספט השלום. אנו הוספנו
רק סעיף (ה), והוא נוגע לחוק זה. היום נוהגים שופטים לכתוב בצו
שהם מוציאים: אני מולח את האיש הזה לבאר-יצקב או בת-ים לתקופת
הסתכלות של 6 שבועות. זה גרם לטיבוכים מסוים שהשופט אינו יודע אם
יש מקום בטורף גליו שולח את החולה; הוא גם אינו יכול לדעת אם תקופת
ההסתכלות מספיקה או היא ארוכה מדי. אלה הם דברים שהרופאים צריכים
להחליט בהם, זאת בא לתקן סעיף זה. אנו רק קבענו תקופה טכניקלית.

ג. טברסקי:

אני מבינה שכדי להכניס חולה לבית-חולה
לפי צו הוא צריך לחתבע למספט רמטי כל.
אולי אפשר להכניס הוראה בחוק לפיה יוכנסו לבית-חולים אלה המסלנים
את מספחם וסביבתם. כוונתי היא לתת זכות קדימה לאישיון למקרים
המסוכנים יותר, בלי שהדבר יהיה קטור בדין פלילי.

סר. ח. כהן:

לכך יש רק אפשרות אחת הכלולה בסעיף 6:
"נוכח פסיכיאטר מחוזי כי חולה עלול
לסכן את עצמו או הזולת, רשאי הוא להרשות אישפוז בבית חולים על ידי
אישור בכתב", אבל בית החולים אינו חייב לקבל אותו. אנו עוצרים אנשים
רק אם עברו עבירה, בית-המספט אינו יכול לדון באנשים שאולי בעתיד יעברו
עבירה. לשאלת חה"כ טברסקי - בתינת זכות קדימה לאישפוז למקרים מסוכנים -
יכול להשיב רק נציג מטרד הבריאות, שסוים שזו שאלה תקציבית.

ב. הרמל:

לסעיף קטן (ד) ברצוני להעיר, כי לפי
דעתי צריך למפטר בדיקה רפואית גם מחוץ
לבית-החולים. נוסח הסעיף צריך להיות, שהחולה יאושפז בבית-חולים,
אבל יוכל להיבדק בדיקה רפואית גם מחוץ לבית-החולים.

בסעיף קטן (ה) אני מבקש למנוק את
הטלים, ללא בדיקה נוספת, מסוים שחולה הנכנס לבית-חולים חייב להיבדק
גם מטעמים אחרים - טחלות כדבקות וכו'. הטלים, ללא בדיקה רפואית
אינו מוסיפות כלום.

סר. ח. כהן:

אני מקבל את שתי ההצעות של חה"כ הרמל.

ד. נצר:

לסעיף (א): כיצד השופט דן אם האוב
חולה נפט?

סר. ח. כהן:

או על סמך תביעת התובע או הסניגור או
על סמך ראיות שלו.

ד. נצר:

האם אין צורך להוסיף שהשופט מוכרח לקרוא
לרופא?

סר. ח. כהן:

כדי להבהיר את הענין אסתייע בשתי דוגמאות.
(א) הטקרה של מיזן; נאטם זה הוא מסס חולה
נפט, רמיה לדבר - הוא בבית-חולים לחולי נפט, זהו הדבר הראשון שבית-
המספט שמע עליו. בניה שבטקרה מיזן לא היתה באה שום ראיה על טעב בריאותו
הנפטי, אלא רק הראיה על מה שנעטה לילדה; אז היה הסעיף הזה בא ואוטר:
בית המספט רשאי, אם יש בר-טפק, לקרוא מיזזטתו לעדות רופא ולשמוע
חות-דעת. אבל הוא אינו חייב מפני יח-מה על הצדדים סמנהלים את המספט
כי יעטו זאת - ובטקרה הנזון גם הקטגוריה הביאה ראיות על טעב בריאותו
וגם הטגוריה. נוסף על כך השופט עצמו יכול להתרסם, מטטיעת העדויות,
כי האיש הוא בלתי שפוי בדעתו. הלא אפשר להבחין בחולה נפט.

(ב) הדוגמה השניה היא מקרה יעקבוביץ.
 במקרה זה נאמת יש ספק - מהי מידת הטחלה ומה טיבה - האם היא טחלת
 נפש או טחלה אורגנית, או אולי טחלה פיזית? במקרה זה יש לטופס שתי
 אפשרויות. אבל אני צריך להקדים ולומר: צו בית המשפט שהנאשם יאושפז
 בבית-חולים, לאחר שנוכח כי הוא אינו שפוי בדעתו, הוא כטו צו מטפס
 לתקופה בלתי מוגבלת, מטום שבית חולים לחולי נפש הוא טוסד טגור, בו
 בזמן שהנאשם בבית-הסוהר הוא לתקופה טטוייטת. לכן רוב הסנגורים, באותם
 מקרים מטפס הנאשם לא צפוי לו מטפס מטופס, וזהרים לטעון טענות אי-
 שפיות הדעת, מתוך חשש שהאיש יכנס לבית-חולים לחולי רוח לזמן ארוך,
 תחת להיכנס לבית-סוהר לזמן מה. לכן הנאשם מטד טעוניה כי הטופס לא
 יכנס לעובי הקורה ולא יבדוק אם הוא, הנאשם, בריא בטכלו או לאו.
 ברטלה יש טחלה גדולה של אסירים פסיכופטים, שהם היו טעוניהם כי
 הטופס לא ירטיט בטחלתם. זוהי זכותו של נאשם שאנו איננו רוצים לפגוע
 בה.

ט. כפרית: לפי סעיף קטן (א) יכולה להיות אפשרות הפוכה - טופס קבע כי אדם אינו שפוי בדעתו, הכניס אותו לבית-חולים ואחר-כך מתברר שהוא בריא. היכן הרטיה, טטני רופאים יכולים לחתום כי הוא בריא?

טר ח. כהן: סעיפים 16 ו-17 דנים בכך.

סעיף 4

ב. הרטל: לפי סעיף 4 (2) יכול טנהל רפואי של בית-חולים לקבל חולה שביקס להתקבל לבית החולים טרצונו החופטי. האם הכוונה היא עם תעודת רופא או בלי תעדת רופא?

טר ח. כהן: בלי תעודת רופא.

ב. הרטל: כלומר, זה בניגוד לסעיף 2, לטה רוצים לאפטר לאדם להתקבל בבית-חולים בלי בדיקה רפואית? יכול להיות מקרה שטטענים יורידים יבקס אדם להיכנס לבית חולים לחולי נפש. איננו טבין לטה נחוץ סעיף זה.

ד. נצר: טה במקרה שהחולה בא עם תעודת רופא; האם הטנהל חייב לבדוק אותו?

טר ח. כהן: לא, אבל מותר לו.

ד. נצר: אז צריך להוסיף בטעיף 4: או אם הביא תעודת רופא.

גם לי לא ברור לטה רוצים לאפטר לאדם להיכנס לבית-חולים לחולי רוח טרצונו החופטי. הרי צריך לדעת טהו בטלל "רצונו" וטה סיקול דעתו. לא נראה לי שזה טטפיק כי אדם יבקס טיבקלו אותו.

טר ח. כהן: אני טבקס לדחות את הדיון בטעיף זה עד שנציגי טטרד הבריאות יהיו נוכחים בדיון. אין אני יודע טה הם טבקטים בטעיף זה.

הדיון בטעיף 4 נדחה

סעיף 5

ד. נצר:

מה פירוש "נצר"?

טר. רונזטל:

כל אדם.

ב. הרמל:

לפי סעיף זה, שכן שיש לו יחס פירוד לחולה, מפילו מתוך אמונה תפלה, יוכל לעכב כניית החולה לבית-חולים. אני מציע למחוק את הסעיף הזה.

כר. ח. כהן:

סעיף זה הוכנס תוך כדי דיון בטענה. הנוסח הראשון שסדר המשפטים הניע היה - לתת אפשרות לקרוב להתנגד. אנו רצינו לסנוע קנוניה אפשרית - להכניס אדם לבית-חולים כדי להילט על רכושו וכד'. אנו הצענו, אפוא, לכתוב "קרוב" אבל בטענה נשיע דעה, שקיבלה רוב מכריע, כי אין להגביל זכות זאת ל"קרוב" בלבד; כי יכול להיות סדרה בכל הקרובים יצאו קנוניה ושכן אחד, בעל מצפון, יבוא ויודיע: עושים עול לאדם. כמובן שהמייסור של הפסיכיאטר המחוזי צריך להתקבל תוך מספר שעות.

ב. הרמל:

אני מציע למחוק סעיף זה.

טר. ח. כהן:

אנינו סוכן למחוק את הסעיף הזה, אני מציע פשרה: להכניס בסעיף 7 (ב), אחרי הטלים, בעל כראון את הטלים, או החולה או שפז על אף התנגדותו של אדם לקבלו לבית-חולים, בסדרה שלא טובל דיחוי, כי אז ישוחרר אם לא נתקבל מייסור טת הפסיכיאטר המחוזי.

סעיף 6

ג. טברסקי:

אני חושבת שהטלה "רשמי" צריך להחליף בטלה בעלת תוקף יתר.

ב. הרמל:

סעיף זה לדעתי טיור, כי הרי המייסור המחוזי רשמי להרשות אישפוז גם אם החולה סעיף זה אינו נותן זכות יתר לא לחולה ולא לפסיכיאטר.

ט. כפרית:

אני מציעה להחליף את הטלה "רשמי" ב"חייב".

טר. ח. כהן:

אני סוכן לקבל את הצעת חה"כ הרמל למחוק את הסעיף הזה, אבל הוא נדרש על ידי מסדר הבריאות. אני מציע לדחות את הדיון בו.

הדיון בסעיף 6 נדחה

סעיף 7

ב. הרמל:

אני מציע לעשות טעיות קטנים (א) ו-(ב) שני טעיות סוגים.

טר. ח. כהן:

איחדנו טעיות (א) ו-(ב) בסעיף אחד טעום שלא רצינו לשנות את הטיטפור, שהיא קבוע כנו, בעת שתוקן הסעיף.

ב. הרמל:

האם אי-אפשר לבסח את הסעיף במורה איוגית ולא שלילית?

טר. ח. כהן:

אפשר לינות ולכתוב 3 יפיה במקום 48 שעות" אבל סנקציות צריכות להיות.

הוחלט: בטעיף 7 (ב) יוחלפו הסלים, ארבעים ואסורה דעות" במלים, שלשה ימים".

טעיף 8

בטעיף קטן (1) מה פירוש "אחרים"?

ד. נצר:

סר רזו בטל: הכוונה היא למספלים, פירוש הדבר שיכולה להיות אחת פסיכיאטרית או אחת רגילה. כדי שהניסוח יהיה יותר ברור אני מציע לכתוב, "לכנות מספלים פסיכיאטרים או מספלים אחרים".

מה זה "תנאי הטיפול"?

ד. נצר:

סר ח. כהן: תנאי הטיפול.

מה פירוש "אחרים"?

ע. כפרית:

סר ח. כהן: זהו סוג טיפול הכולל כל מה הבית, חצרות וכו'.

טעיף 9

ב. הרמל: האם תישלח הודעה גם ליועץ המשפטי שום שיכולה להיות איזו פעולה נפרד?

סר ח. כהן: כן; זכות עירעור.

מה זה נוגע להודעה שיגדתי?

ב. הרמל:

סר ח. כהן: היועץ המשפטי אינו יכול לערער אלא אם הוא יודע. להודעה יצורפו מסמכים, ואם המסמכים לא יהיו כשורה, היועץ המשפטי יכול לערער.

ב. הרמל: מהו אחוז הטיפולים שלא מצרובם הטוב?

סר ח. כהן: הרוב הטריע.

בוחנו הצענו שההודעה תהיה לכסדרה המקומית, אבל המסללה לא הסכימה לקבל הצעה זו. במקום בו נמצא בית-החולים,

ב. הרמל: אני רוצה את הקושי בקביעה אם החולה אושפז טרצובו או שלא טרצובו. בהרבה מקרים אי אפשר לקבוע זאת, כשום שלא ברור מה זה "רצון" של חולה בפי, ולי נראה שזה יביא לסיבוכים וקשיים.

סר ח. כהן: במקום הודעה אני סוכן שייכתב הנוק, כי הפסיכיאטר המחוזי, בנתנו הודעת הטיפול, ישלח העתק מההודעה ליועץ המשפטי, כי הרי הוא צותן הודעה על מצב לטיפול אדם בעל כרחו.

הוחלט: בטעיף 7 (א) ייווספו הסלים: העתק הודעת הטיפול תישלח סיד ליועץ המשפטי.

בטעיף 9 יימחקו הסלים, גם ליועץ המשפטי למסללה".

טעיה 10

מני סעיף להוסיף בתוך טעיה 10: "אלה על פי זה בית-המשפט".

כ.ח. כהן:

הצעה בתקבלה

טעיה 11

מה פירוש "מה" שהוא כוונתו להחזרת שו"ט שלום?"

ד. נצר:

היא הו"ב שוכחה להיות שו"ט שלום; ואז היא הופכת ל"יש הגדרה של יכול להיות זהו שלום".

כ.ח. כהן:

מה פירוש "רופא" ב"צירות המדינה"?

ד. נצר:

רופא מסלתי; "צירות המדינה" זהו דבר טובה.

כ.ח. כהן:

טעיה 12

מה פירוש "הליביה"?

ג. טברסקי:

אם הינה עושה זאת עוברת עבירה.

כ.ח. כהן:

הצעה בהם נדחה

טעיה 13 ו-14

טעיה 15

בטעיה 15/ה' חידוש די טרזיק לכת, אבל מני שם לציין כי חידוש זה גם לא היוזמת טרזיק המסמכים כי הם היוזמת טרזיק הבריות, ובתקבל על ידי טרזיק המסמכים בכתב נלהבת. אבל מני סעיף לדון בטעיה זה ב"צירות המדינה" ד"ר פלדמן.

כ.ח. כהן:

הצעה בטעיה 15 נדחה

טעיה 16

אם אין לו מקום סבורים וטיפול צוותים, והוא בריא, הוא חייב צריך להשאיר יבית-החולים?

ד. נצר:

בטעיה זה יש שני חלקים: מן שחוללה חזר לביתו, ומזו צריך לשחררו מבית החולים; אז הוא עדיין חולה, אבל פאזינת הגנת הציבור-מינו זקוק עוד לטיפול בבית-החולים, אז צריך לדאוג שיהיו לו מקום סבורים וטיפול צוותים.

כ.ח. כהן:

הצעה הדין בטעיה 16 נדחה

טעיה 17

מינוי מנין מדוע צריך להחזיק את בית-החולים 10 ימים גם כשהוא בריא.

ב. הרמל:

מני עושה מסד עם הדין עם טרזיקים אותו בבית-החולים תחת להחזיקו במסדר.

כ.ח. כהן:

ב. הרמל:

מני חולק על כך שזה מסד. מני סעיף מן לבטל את התקופה של 10 ימים מן לקצר אותה.

כ.ח. כהן:

פרקליט הממוז צריך לברר עם הדין מסד מן לט, עם מסד לשחררו בערכות-לו לט, עם מן לט. זהו ענין הנספח קצת זמן. המסדר.

כ.ח. כהן:

היועץ המשפטי טעמיד אותו לדון טוענת שהתקופה היא קצרה מדי.

אני מציע לתת לוועדה הפסיכיאטרית את הסמכות לחוליים בכל מקרה וסקרה האם על המזם להישאר 10 ימים בבית-חולים או 10 ימים במעצר במסורה.

ב. הרמל: כיצד זה בארצות שחרות?

סר רונזוטל: בארצות שחרות בזהררים סמד, לא רשיתל הווקים באררים הודטה כזמת, כי חוקים מלה לא דנים בפוטעים. המעצר לפי החוק הפלילי הוא יוצא דופן בחוק שלנו.

סר ח. כהן: אני מציע שהסעיף יתוקן כך: "אוספו חולה בבית-חולים על פי צו בית המשפט לפי סעיף 3, וועדה פסיכיאטרית סבורה כי יש לשחררו, תקבע הועדה שישוחרר כעבור 10 ימים מיום ספירת ההודעה לשר הבריאות או לפרלקליט המחוז על הכרונה לשחררו, או יעצר על ידי המסורה."

ב. הרמל: האם בכל המקרים המלטרנטיבה היא בית טוהר או בית-חולים?

סר ח. כהן: כן.

ב. הרמל: אני מבקש לחזור ולדון בסעיף זה.

הדיון בסעיף 17 טרם סוכם

הוחלט: לקיים שתי ישיבות בארבע הבא: ביום ג' בשעה 8.30, כשעל סדר היום "עניני סעד"; במועד יום בשעה 16.00, כשעל סדר-היום "חוק לטיפול בחולי נפש". לישיבת אחה"צ הוחלט להזמין, פרט לנציגי כ"רד הבריאות וסגור המפעלים, את הפרופ' ויניק והלפרין.

הישיבה נועלה בשעה 18.15